

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2016 în cauza penală privindu-l pe,

Budeanu Gheorghe Gheorghe, născut la 11 aprilie 1975, originar și domiciliat s. Gura Galbenei r-nul Cimișlia

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 05.04.2016-16.05.2016
2. instanța de apel: 16.06.2016-23.09.2016
3. instanța de recurs: 18.11.2016 - 14.12.2016

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 16 mai 2016, Budeanu Gheorghe Gheorghe, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Totodată, Budeanu Gh. a fost obligat să repare prejudiciul material creat Administrației Publice Locale al orașului Hîncești, constituit din cheltuielile pentru înhumarea cadavrului persoanei necunoscute cu vârsta de aproximativ 45-55 ani, victimă a accidentului rutier, în termen de 3 luni după definitivarea sentinței.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat, că Budeanu Gh., la data de 06.02.2016, în jurul orei 19.25, pe traseul R3 Chișinău-Hîncești, km 28, conducând automobilul de model „VAZ 21099”, cu numărul de înmatriculare CH AK 756, înspre direcția orașului Hîncești, ignorând cerințele Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, și anume: pct. 10.1.b, conform căruia, persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 45.1, conform căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează

atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; pct. 45.2, conform căruia, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; fiind neatent, nu s-a isprăvit cu conducerea mijlocului de transport pe care îl ghida și a tamponat pietonul de sex feminin, identitatea căreia nu a fost posibil de stabilit, cauzându-i acesteia vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, ce au dus la deces, existând o legătură de cauzalitate directă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a calificat *de drept* faptele inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- la individualizarea pedepsei, de către instanța de judecată neîntemeiat au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, odată ce, conform dispoziției normei penale enunțate instanța este obligată să indice motivele condamnării cu suspendare condiționată, motivând în acest sens necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, însă în acest caz instanța s-a limitat doar la aprecierea drept suficientă a aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare;

- instanța de judecată era obligată să rețină, că inculpatul nu a conștientizat caracterul grav al acțiunilor sale și nici nu a recunoscut vina, lipsa căinței sincere, nerecuperarea cheltuielilor administrației publice locale în legătură cu înmormântarea victimei, săvârșirea unei infracțiuni grave, consecințele grave survenite, lipsa circumstanțelor atenuante - toate acestea sunt circumstanțe ce denotă incorectitudinea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat, inclusiv din oficiu, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Budeanu Gh., condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, ce cuprinde elementele definitorii condamnării și prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, iar probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, au fost obținute

legal, fiind admisibile și apreciate în conformitate prevederilor articolului 101 Cod de procedură penală.

Referitor la motivele apelului procurorului, instanța de apel nu s-a expus, deoarece în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului a fost stabilită prin probe concludente și pertinente, iar ultimul fiind sub incidența prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal urmând a fi încetat în privința lui Budeanu Gh.

Totodată, instanța de apel a relevat, deși inculpatul în cadrul ședinței instanței de apel nu a recunoscut vina, refuzând încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea actului amnistie, însă potrivit art. 2 alin. (3) al Legii menționate supra, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî aplicarea prezentului articol dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată și inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 10.

Astfel, instanța de apel a considerat, că inculpatul a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii imputate, ce a fost săvârșită la data de 06.02.2016, adică până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, infracțiunea comisă clasificându-se ca una gravă, pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare de la 3 până la 7 ani, respectiv careva impedimente de aplicare a Legii nominalizate, indicate în art. 10 nu au fost constatate, impunându-se în consecință soluția de încetare a procesului penal în privința lui Budeanu Gh., în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea poziției sale, procurorul invocă:

- hotărârea instanței de apel este neîntemeiată și ilegală în partea ce ține de încetarea procesului penal în privința inculpatului în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, urmând a fi casată în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța de apel neîntemeiat a adoptat o decizie de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, deoarece contravine interdicției prevăzute de art. art. 9, 14 al Legii privind amnistia, fiindcă inculpatul a comis infracțiune cauzând decesul victimei, respectiv nu poate fi absolvit de pedeapsă complementară (privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport), care este obligatorie conform sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În drept, autorul recursului îl întemeiază în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum rezultă din recursul ordinar declarat de către procuror, Colegiul penal atestă invocarea temeiurilor pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și în opinia autorului persistând cazul, *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Tot din textul recursului se evidențiază, că recurentul în principiu critică hotărârea instanței de apel pentru faptul că a fost adoptată o soluție de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, ce contravine interdicțiilor prevăzute de art. 9 și 14 al Legii nominalizate din motiv că inculpatul a comis o infracțiune cu cauzarea decesului victimei, și totodată nu poate fi absolvit de pedeapsa complementară, care este obligatorie potrivit sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Verificând decizia recurată și opozant criticilor invocate sub aspectul prezenței cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că în prezenta speță instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la caz, la încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În prezenta cauză penală, Colegiul reține acel fapt că instanța de apel în hotărârea sa, a indicat din ce motiv nu s-a expus asupra argumentelor apelului declarat de procuror și în cele din urmă just a concluzionat că inculpatul întrunește condițiile de a fi aplicate în privința sa prevederile Legii nr. 210 cu privire la amnistie.

Așadar, conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016 nominalizată mai sus, *prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12.* Deci, reieșind din textul normei juridice menționate se constată, că aceasta este aplicabilă condiționat persoanelor: 1) care au statut de bănuit, învinuit și inculpat și 2) care au statut de condamnat, urmând a fi întrunite condițiile stipulate în textul acestei legi.

Revenind la cauza supusă judecării, instanța de recurs relevă, că procesul penal în privința lui Budeanu Gh. învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264

alin. (3) lit. b) Cod penal, la etapa examinării cauzei în ordine de apel, se afla la faza de judecare, respectiv ultimul avea statut de inculpat, deoarece în privința acestuia nu era pronunțată o hotărâre definitivă de condamnare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi (adică până la data de 09.09.2016). Prin urmare, Colegiul apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 privind amnistia, unde este stipulat că, *procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.*

Relevant pentru cauza dată este faptul că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului și prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede ca pedeapsă principală, închisoare de la 3 la 7 ani, precum și acel fapt că vinovăția inculpatului este confirmată pe deplin de probele administrate la dosar, care nici nu a fost contestată de către participanții la proces, totodată, în privința inculpatului nefiind incidente restricțiile stipulate la art. 10 al Legii nr. 210 privind amnistia.

Astfel, în opinia Colegiului penal sunt întemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului.

Cât privește argumentul procurorului, precum că în privința inculpatului există interdicția prevăzută de art. 9 al Legii nr. 210 privind amnistia, ce a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09.09.2016 și care prevede că *se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoana condamnată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunii din imprudență, indiferent de termenul de pedeapsă stabilit sau executat, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei*, Colegiul penal evidențiază, că aceste prevederi legale sunt relevante pentru persoanele care au statut de condamnat și în privința cărora există o hotărâre definitivă adoptată, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, însă în cauza deferită judecării, Budeanu Gh., avea statut de inculpat și în privința lui nu era adoptată o hotărâre definitivă, aceasta fiind adoptată după intrarea în vigoare a Legii nominalizate, adică la data de 23.09.2016. Din aceste considerente, instanța de recurs apreciază ca neîntemeiat argumentul, menționat mai sus.

De asemenea și alegația recurentului, precum că soluția adoptată de către instanța de apel contravine interdicției specificate la art. 14 al Legii nr. 210 privind amnistia, unde este prevăzută că *se absolvă de pedeapsă complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, persoana în privința căreia se aplică prevederile art. 2-9 și 11*, Colegiul penal o va respinge, deoarece această normă nu este incidentă în cazul pronunțării unei soluții de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, fiind valabilă în cazul în care

deja a fost stabilită o pedeapsă complementară persoanei condamnate și urmează a fi absolvită de executarea acesteia.

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de către procuror și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat cazul de casare când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, instanța de recurs menționează că acest temei este invocabil în cazul în care persoanei condamnate i-a fost stabilită o pedeapsă penală, iar una din părți nu este de acord cu această pedeapsă sau cu individualizarea ei. Însă în cazul dat, instanța de apel a adoptat o hotărâre de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, ce a avut ca efect înlăturarea răspunderii penale și a pedepsei. Prin urmare, Colegiul consideră că temeiul de recurs invocat și menționat mai sus, nu este incident cazului supus judecării, pentru a interveni în soluția adoptată, deoarece în prezenta speță inculpatului nu i-a fost stabilită o pedeapsă, respectiv nu este prezent obiectul discuției acestui temei de casare.

În aceste condiții, Colegiul penal statuează, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, instanța de recurs conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Budeanu Gheorghe Gheorghe**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 13 ianuarie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie